

الْبَابُ الْأَوَّلُ

سَمِعَتُ مَرْيَمَ بْنَتَ عَبْدِ اللَّهِ قَاتِلَ وَقَدْشَ
صِرْكَلَأَنَّ اللَّهَ قَاتَلَ أَنَّهَا تَعَالَى سَرِّهِمْ إِيمَانَتِنَاجِيَةَ
الْأَفَاقَ وَسِيَّةَ اِنْفِسِهِمْ حَمَّيَ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهَا لَحْقٌ وَقَاتَلَ
نَعَالَ وَمَا فَدَ رُؤَاشَهُ حَقَّهُدَنْ وَقَاتَلَ تَعَالَى قَادَا
سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيَّ الرَّسُولَ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَقْنِيَضُ مِنَ الدَّاعِيَ
مَاعَرَفَهُمْ مِنَ الْحَقِّ وَقَاتَلَ تَعَالَى وَمَا يُؤْمِنُ مُرَأَتُهُمْ
بِاَنَّهُ الْأَوَّلُ هُمْ مُشْرِكُونَ وَقَاتَلَ قَاتِلَ وَفِي لَأَرْضِ
إِيَّاهُ الْمُؤْمِنِينَ وَفِي إِنْفِسِكَمْ أَفَلَا يَبْصُرُونَ مِنْ كَلَامِ الْأَ
قَاتَلَ نَبِيَّنَا مُحَمَّدَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَعْرَفُكُمْ بِرَبِّكُمْ أَعْرَفُكُمْ
بِنَفْسِهِ وَقَدْرُوْيَ أَنَّهَا قَاتَلَ مَا أَنْذَلَ اللَّهَ تَعَالَى كِتَابًا
الْأَوَّلِيَّهُ أَعْرَفُ تَقْسِيَّكَ يَا انسُنَ تَعْرِفُ رَبِّكَ وَقَالَ عَلِيُّ عَلِيُّ
قَسْمَ اللَّهَ تَعَالَى بِالْعُقْلِ عَلِيُّ ثَلَاثَةَ أَجْزَاءٍ مِنْ كِتَابِهِ مَلِ عَفْلَهُ
مِنْ لَمْ تَنِّ فِيهِ فَلَا عُقْلَهُ حِسْنُ الْمَعْرِفَةِ بِاللهِ تَعَالَى
وَحِسْنُ الطَّاعَةِ وَحِسْنُ الصَّبْرِ عَلِيُّ أَنَّهَا عَزَّ وَجَلَ وَقَاتَلَ
عَلِيُّهُ السَّلَمَ تَفَكَّرَ وَفِي أَنَّهَا وَلَا تَنْتَكِرَ وَفِي أَنَّهَا وَقَاتَلَ سَلَمَ
لَوْ تَعْلَمُونَ فَدَرَجَهُ أَنَّكُلَّتُمُ الْبَهَادِرَ مَا عَلِمْتُمْ
الْأَقْلَيَّنَ لَكَ وَلَوْ تَعْلَمُونَ قَدْرَ غَضَبِ اللَّهِ تَعَالَى لَظَنَتُمْ أَنَّ لَا
يَعْنُوا وَقَاتَلَ سَوِيَّ عَلِيِّهِ الْمَلِيُّ يَارَبِّيَّ أَجْدُوكَ قَاتَلَ يَامُوسَى
إِذَا قَصَدْتَ إِلَيْكَ فَقَدْ رَحِكَتْنَيْ
قَاتَلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيَّهِ السَّلَامَ مَرْغَفَ نَفَّسَهُ

فَقَدْ

این دیگم کشید کافکند او صاف چویش «میان عام حامان زمان افکنده

ای خرا در اک ذات تو اسان سمه بهوت و عاجز حیرک
شکر کرد از بتان جکل بکرفت مد ممالک دل
بر قعی رکذا شت ز حلال کرد پنهان ز جشم خلق جمال
در وجود جهان جو جان کشت و از صهی پنهان کاشت
در هست رو روان رویه هی وازن قطع اشان ندا و هکی
ذات پاک ترا بجز توبه هی بحق المعرفة ندانه کس

از جعفر صادق پرسیدند که دلیل جیت بر هستی صانع روشنی
دلیلی بر هستی صانع هستی هست زیرا که اگر هستی من از هستی از دو
حال پرون نباشد یا من انگاه خود را هست کرده ام که هست بوده م
و این حال است زیرا که هست کردن هست محال باشد یا انگاه هست
کرده ام که هست بوده ام و این هم محال است زیرا که از هست هست
کردن هم محال بود پس تحقق شد که من هست کرده هستی ام که نیتی بروی
حال است حکایت روزی ابو حینیفر رسید نشسته بود و جهان
از زنادقه در امد اند و قصد ملاک او کردند امام گفت یک سوال مراجعاً بپرسی
بعد ازان تبعه ظلم آب دهی کفتند بکوکفت ممکن بود که سفیخ پر بارکرا ن
بر روی دریا بر یک شرقی رو روان نه ملا ۹ و مدب و محا فظی کفتند ممکن
نیست و مجال حرکت کش بکرنست نه ملاح مجال است کفت سه چان
سیز جمله افلاک و کوکب و نظام عالم علوی و سفلی ای پسر بک نفیسه عجب است

تراسته چون در عقل روانیست که گفته نمایند و حافظ حرکت کند سر
 بمنحو جمله افلاک نمایند و مقدر حکومه در عقل کنجد سخنسر در موقع قبول قضا و ذوقی
 راناییت ایشان را فیض کشت ^{که} یشه پادشاهی بود که او بذندقه مسی بود
 وزیری پس عاقلی کار دان و مسلمان داشت و بینو است که پادشاه ز
 ازان ضلالت بازار دعوادت وزیر آن بود که مرصال یک نایاب پادشاه را
 ضیافت کردی چون بوبت در رسید دعوت کرد بهزیستی که معار ای ای صینیانه
 صبایق شفتنا الارض شقا فانیها ها چبا و عنبا و قضا و زیتونها و خلا و میوه
 غلبا و فاکه و ابا هر کزه هر قدمی در آنجا تهاده و از چشم و انزلنا من المعرفت
 ماء چاچیه نکشد و پادشاه گفت آنچه که می رویم ج جای فیاض است آنجا
 محل رحمت و تشویش واقفت وزیر گفت دران صحراباقین خوش و
 وکش خامره شده است و روشه کشته که رضوان در حسن نزعت ان ایشت
 شد راست و فلک ابر طراوت از هار و انهار و انوار آن که هر بکار آن آفتاب نمایان
 و مامی رفشن است بعد مزار دیده نکران کوئیا بخی زکر و ن رخیند اندر زمین
 زان اسبی سخن هکستان سر بر اختر گرفت پادشاه چون آن سخن در
 از عقل دیده بیشی فرمود و این سخن او را پس عجیب و غریب نمود و گفت ^{چیز}
 در عقل حکومه کنجد نمایند و مذهب جندین عمارت ظاهر شده وزیر گفت چون ^{ظاهر}
 شدن عالم علوی و سفلی با جندین عجیب و غریب نمایند آفرید کار حکومه
 معقول بود اور اعظم و سعادت هدایتش روی عنود

الباب ^{النای} في الوحدة والوحيد، والحكمة

من کلام الله تعالیٰ قات الله تعالیٰ مَا خلقتم وَ لَا بَعْثَتُمْ
 اَنَا كَفِيرٌ بِحَقِّهِ وَ قَاتَنَاعَلَى شَهِيدَ اللهِ اَنَّهُ لَا إِلَهَ اَلاَّ هُوَ فَقَالَ
 لَكَ اَنَّ مَعَهُ اَهْلَهُ كَمَا يَقُولُونَ اَذَا لَا اَتَتْفَقُ اِلَيْهِ ذِي الْعَرْشِ
 بَيْلَكَ وَ قَاتَ وَاهْكُمُ اللهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ اِلَّا هُوَ الْخَنْ
 الرَّحِيمُ وَ قَاتَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اَلَا وَجْهَهُ مِنْ كَلَامِ
 الْاَنْبِيَا وَ قَاتَ نَبِيَّا مُحَمَّدًا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
 اَللَّهُقَمَ اَنْتَ اَلَّا وَقَلْ فَلَائِشَ قَبْلِكَ وَ اَنْتَ اَلَّا خَرْ فَلَائِشَ
 بَعْدَكَ وَ قَاتَ عَلِيهِ السَّمَّ يَا اَقْلَ كُلُّ شَيْءٍ وَ اَخْرَ كُلُّ شَيْءٍ وَ قَاتَ
 عَلِيهِ السَّمَّ مِنْ رَأْيِ فَقْدَرَاتِ الْحَقِّ وَ قَاتَ عَلِيهِ السَّمَّ
 اَقْلُ شَيْءٍ خَطْهَا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي الْخَابَكَاهَ اَقْلَ اَنَّ اَنَّ اللهُ
 لَا إِلَهَ اَلَا اَنَا سَبَقْتُ رَحْمَتَ عَصْبَيِ فَمَنْ قَالَ لَا إِلَهَ اَلَّا اللهُ
 وَ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ فَلَهُ الْجَنَّةُ وَ قَاتَ اَبِيهِمْ
 الْخَلِيلِ صَلَواتُ اللهِ عَلَيْهِ مَسْنَ قَالَ لَا إِلَهَ اَلَّا اللهُ فَقْلَ كُلُّ شَيْءٍ وَ لَا إِلَهَ اَلَّا اللهُ
 بَعْدَ كُلُّ شَيْءٍ وَ لَا إِلَهَ اَلَّا اللهُ وَ بِفِنِي كُلُّ شَيْءٍ عَفْ مِنْ اَهْمَلْهُنَّ ^{دِينَا}
 وَ قَاتَ عَلِيهِ السَّمَّ التَّوْحِيدُ ثُلَّةُ الْجَنَّةِ وَ الْحَمْدُ شَكْلُ
 فِعْلٍ وَ تِيقَاسُونَ لِلْجَنَّةِ بِاعْمَالِهِمْ وَ قَاتَ نَبِيَّا مُصَلَّى اللهُ
 عَلَيْهِ وَاللهُ وَسَلَّمَ لِمَا خَلَقَ اللهُ تعالیٰ العَقْلَ قَالَ لَهُ مَنْ اَنَا
 فَكَتَبَ الْعَقْلَ فَكَلَمَهُ بِعُودِ الْعَدَانِيَةِ ثُمَّ نَظَرَ إِلَيْهِ فَقَاتَ
 مَنْ اَنَا قَالَ اَنْتَ الَّذِي لَا إِلَهَ اَلَّا اَنْتَ وَ قَاتَ صَلَّى اللهُ
 عَلِيهِ مَسْنَ قَالَ لَا إِلَهَ اَلَّا اللهُ وَ اَنَّهُ اَكْبَرُ صَدَّهُ رَبُّهُ قَاتَ اللهُ
 لَا إِلَهَ اَلَّا اَنَا وَ اَنَا اَكْبَرُ وَ اِذَا قَالَ لَا إِلَهَ اَلَّا اللهُ وَحْدَهُ

كَلَّا شَرِيكَ لَمْ يَقُولَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا نَا وَحْدَنَا لَا شَرِيكَ لَيْ
 وَإِذَا قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ قَالَ اللَّهُ
 لَا إِلَهَ إِلَّا إِلَّاهُ أَنَا إِلَّاهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَإِذَا قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِإِيمَانِهِ فَاللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا نَا وَلَا حَوْلَ
 وَلَا قُوَّةَ إِلَّا إِلَيْهِ وَكَانَ يَقُولُ مَنْ قَاتَهَا فِي رَضْمِهِ ثُمَّ ماتَ لَمْ يَرَ
 تَطْعُمُهُ النَّارُ فَقَدْ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى لِلْعَبْدِ يَعْمَلُ مَا يَشَاءُ بِأَنْ عَيْدَ
 جَعَتْ فَلَمْ تَطْعُمْهُ فَيَقُولُ كَيْفَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ فَيَقُولُ
 كَيْفَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ فَيَقُولُ أَخْوَكَ الْمُسْلِمُ فَلَمْ تَطْعُمْهُ
 وَلَوْ أَطْعَمْتَكَ فَنَاطَعْتَ مِنْ كَلَامِ الْأُولَائِيَّةِ فَأَنْ
 اسْبِرْ الْمُؤْنِيْرَ عَلَى كَلَامِ الْأُولَائِيَّةِ أَعْمَلْ يَابْنِ اهْنَ لِوكَانَ لِذِكْرِ شَرِيكَ
 لَاتَّلَكْ دَرْسَلَهُ وَلَرَيْتَ اثَارَ سَلَكَهُ وَسَلَطَانَهُ وَلَعْرَفَتَ افَالَهُ
 وَصَفَاتَهُ وَلَكَنَ الْأَوَّلَادُ كَوْضُفَ نَفْسَهُ لَابْنَادَهُ فِي مَلَكَهُ
 أَحَدُهُ لَازَالَ ابْدَأَ وَلَا بَزُولَ فَأَنْ كَلَامَ جَعْفَ الصَّادِقَ
 عَلَيْهِ الْمُلْمَعُ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى لِلْأُولَائِيَّةِ أَذْاشِرْ بِعَامَسَهُ كَرَوْ إِذَا
 سَكَرَوْ اطْنَوْ إِذَا طَرْبُوا طَلَبُوا وَكَذَا طَلَبُوا وَجَبَعَا وَإِذَا
 وَجَدُوا نَابِعاً وَإِذَا نَبَوا آبَوا وَإِذَا آبَوا إِذَا آبَوا خَلَصُوا وَإِذَا
 وَإِذَا آبَوا
 أَخْلَصُوا وَصَلُوا وَإِذَا صَلُوا اَنْصَلُوا وَإِذَا اَنْصَلُوا اَلْفَرَقَ
 بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ جَيْبِهِمْ فَأَنْ كَلَامَ حَمِيدَ سَحَانَ مِنْ اخْتِنَفِيْنِ شَلَطَهُوْدَ
 قَالَ الحَسِينَ ابْنَ سَضُودَ سَحَانَ تَزَلَّطَ فَنَسَهُ فِي مَاءِ حَفَّا
 وَسَجَانَ مِنْ كَثْفَ نَسَهُ فِي مَاءِ حَلَقَّا بَعْضُهُمْ مَافِ الْوَجْهِ
 الْمَالَةُ وَلَيْسَ فِي الدَّارِيْنِ غَيْرِ اللَّهِ مِنْ أَقْلَلِ الْحَكَمَ

فَأَنَّ الْحَكِيمَ مِنْ رَبِيعِ الْجَاحِبِ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْقَلْبِ يَتَجَلَّ يَهُ شَرِيفُ
 الْمَلَكُ وَالْمَلْكُوتُ فَالسَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَا فِيهِنَّ هِيَ عَبَانَ
 عَنْ عَالمِ الْمَلَكُ وَهُوَ أَنْكَانَ قَاسِعُ الْأَطْرَافِ مُتَبَاعِدُ
 الْأَكَنَافُ فَهُوَ سَنَاءُ عَلَى الْجَمْدِ وَاتَّا عَالَمُ الْمَلْكُوتِ وَهُوَ
 الْأَسْرَارُ الْغَائِبَةُ عَنْ مُشَاهِدَتِهِ إِلَّا بِصَارِمِ الْمُخْصُوصَةِ بِأَدْرَاكِ
 الْبَصَارِ فَلَا تَنْهَا تَهَا وَبِجُمْلَةِ عَالَمِ الْمَلْكُوتِ إِذَا أَخْدَتْ دُفْعَةً يَسِيْئَ
 الْحَضْنَ الْأَمَمِيَّةَ وَهِيَ مُحِيطَةُ بِكُلِّ الْمَوْجُودَاتِ إِذَا لَيْسَ فِي الْوَجْهِ
 سُوَى اللَّهِ تَعَالَى وَأَفَعَالِهِ وَصَفَاتِهِ مِنْ كَلَامِ الْمُهَشَّأَنِ وَ
 فَأَنَّ الثَّانِي مِنْ اتَّهَمِنَ لِي طَلَبَ مِدْرَسَ فَأَنَّ اطَّاَنَ إِلَى وَجْهِهِ
 يَتَهَى إِلَيْهِ فَلَمْ يَنْتَهِ شَيْءٌ وَإِنَّ اطَّاَنَ إِلَى الْمُنْقَى فَهُوَ مَعْطَلٌ وَإِنَّ اطَّاَنَ
 الْمَوْجُودَ وَاعْتَرَفَ بِالْجَهْرِ عَزَادَهُ لَهُ فَهُوَ سَوْحَدٌ فَالْعَبْضُ
 الْعَارِفُينَ سُبْحَانَ مِنْ أَنْتَخِبَ بِنَوْيَظُونَ وَفَطَرَ بِسَبَالَ
 سَقَرَنَ قِيلَ مِثَالُهُنَا الْأَنْجَابُ وَالظُّورُ الْأَنْجَابُ نُورُ الشَّمْسِ
 وَظُهُورُهُ فِي بَيْتِ فَرْضٍ فِي وَجْهِ جَمَاعَتِهِ تَخْرُجُونَ مِنْهُ أَبَدًا وَلَمْ
 يَشَاهِدُو نُورُ الشَّمْسِ بِلَمَعَاعِصْفَهِ يَا لَهُ ثُرَدَ أَحَدُهُ يَسِيْطِرُ
 حَسِيْطَ لِيْسَ لِهِ لَوْنٌ وَلَا شَكْلٌ وَفِي هَذَا يَبْيَثُ لَا يَكُونُ كُوَّةُ الْأَنْجَابِ
 مُخْتَلِفَةُ الْأَشْكَالِ وَالْأَلوَانِ فِي مُقَابِلَهِ الشَّمْسُ كَمَا طَعَنَ عَلَيْهَا
 يَنْعَكِسُ فِي الْبَيْتِ سَهْنَاهُ فَإِنْ مُلْوَنَهُ مُشَكَّلَهُ بِالْأَوَانِ الْأَنْجَابِ
 وَأَشْكَالُهَا فَهُنْ يَنْطِنُونَ أَنْهَا بِعَوْارِتِكَ الْأَنْجَابَاتِ وَلَا يَهْتَرِي
 الْأَنْجَابُ فِي الْحَقِيقَةِ نُورُ الشَّمْسِ الْمُشَكَّلُ بِشَكَالِهِ الْمُتَلَوَّنِ بِالْأَوَانِهَا
 لَمَّا يَرِيْهَا مُوَافِقَتَهُ لِلْأَنْجَابَاتِ لَوْنَأَوْشَكَلًا مُخَالِفَةً لِمَنْ يَسْعَى إِلَيْهَا